

STRESZCZNIIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

ROLA SPORTU WE WSPÓŁCZESNYM WYCHOWANIU

MŁODZIEŻY KATOLICKIEJ W POLSCE

Studium pastoralne

Rozprawa doktorska zatytułowana: „Rola sportu we współczesnym wychowaniu młodzieży katolickiej w Polsce. Studium pastoralne” ukazuje znaczenie i wpływ sportu na proces wychowania młodych katolików. W okresie adolescencji wychowankowie uczą się samodzielności egzystencjalnej, rozwijając swój potencjał psychofizyczny i religijno-moralny. W tym okresie rozwojowym młody człowiek kształtuje swój charakter i tożsamość, odkrywając bogactwo człowieczeństwa. W tym czasie wychowanek rozwija się i dojrzewa fizycznie, psychicznie, społecznie i duchowo. Harmonijny rozwój zapewnia wychowanie integralne, ukierunkowane równomiernie na każdą ze sfer człowieka. Młody człowiek, żyjący we współczesnym świecie, musi jednak zmierzyć się z różnorodnymi wyzwaniami, które mogą pomagać lub utrudniać integralny rozwój. Ich źródłem są przemiany społeczno-kulturowe i religijno-moralne, które prowadzą do relatywizmu moralnego, pluralizmu wartości i norm, a także wywołują wątpliwości natury religijnej. Natomiast globalizacja i rozwój technik komunikacji społecznej sprawiają, iż młodzież coraz więcej czasu spędza w świecie wirtualnym. Te współczesne uwarunkowania są przyczynami różnorodnych trudności wychowawczych, które można przezwyciężyć wykorzystując sport jako czynnik wpływający na rozwój i dojrzewanie młodych Polaków.

Połączenie wartości sportu z wychowaniem młodego pokolenia polskich katolików wymagało wieloaspektowego podejścia do podjętego tematu i zastosowania interdyscyplinarnej metodologii. Dzięki temu dysertacja prezentuje nowe podejście do wychowania chrześcijańskiego ujętego integralnie i ukazuje możliwości wykorzystania sportu w rozwoju wszystkich wymiarów człowieczeństwa. W rozprawie doktorskiej podkreślona została rola rodziny w kształtowaniu fundamentów osobowości i tożsamości młodych katolików, a także znaczenie funkcji wychowawczej Kościoła. W pracy doktorskiej zwrócono szczególną uwagę na rolę sportu, który może być nie tylko ważną przestrzenią aktywności fizycznej, ale również czynnikiem rozwoju psychicznego, społecznego, a pośrednio także duchowego. Wyniki przeprowadzonych badań ukazują znaczenie sportu i możliwości jego wykorzystania w szeroko pojętej działalności pastoralnej Kościoła.

W rozprawie została zastosowana metodologia eksploracyjna. Głównym źródłem były wyniki własnych badań empirycznych, które zostały najpierw poddane analizie statystycznej. Próba badawcza wynosiła ponad tysiąc młodych osób. Na kolejnym etapie została przeprowadzona krytyczno-porównawcza interpretacja pastoralna, w której wykorzystano nauczanie Kościoła i literaturę przedmiotową, która z racji podjętej tematyki i metodyki pracy miała charakter interdyscyplinarny z zakresu przede wszystkim teologii, filozofii, psychologii, pedagogiki, socjologii, fizjologii, biologii.

Ostatnim etapem pracy badawczej było syntetyzowanie wyników badań i wnioskowanie pastoralne. Na podstawie przeprowadzonych badań zostały również sformułowane podstawowe postulaty praktyczne. Przede wszystkim podkreślić należy wysoką rangę sportu w realizacji funkcji wychowawczej Kościoła. Wymaga to jednak zadbania o szkolenie kadry odpowiedzialnej za promowanie i organizowanie aktywności sportowej w działalności pastoralnej. Ważnym postulatem jest przygotowanie wsparcia finansowego dla organizowania zajęć sportowych i rekreacji w działalności Kościoła. Z przeprowadzonych badań nasuwa się też ogólny postulat, aby aktywność sportową łączyć z każdym etapem wychowania młodego człowieka i uczynić z niego ważny czynnik integralnej formacji młodzieży.

SUMMARY OF THE DOCTORAL DISSERTATION

**THE ROLE OF SPORT IN THE CONTEMPORARY EDUCATION
OF CATHOLIC YOUTH IN POLAND**

Pastoral Study

Doctoral dissertation entitled: „The role of sport in the contemporary education of Catholic youth in Poland. Pastoral Study” shows the importance and influence of sport on the process of educating young Catholics. During adolescence, the pupils learn existential independence, developing their psycho-physical and religious-moral potential. During this period of development, the young person shapes his character and identity, discovering the richness of humanity. During this time the pupil develops and matures physically, mentally, socially and spiritually. Harmonious development is ensured by the integral education directed evenly at each of the human spheres. The young person living in the modern world must however, face various challenges that may help or hinder his integral development. Their sources are socio-cultural and religious-moral transformations, which lead to moral relativism, pluralism of values and norms, as well as religious doubts. On the other hand, globalisation and the development of social communication techniques mean that young people are spending more and more time in the virtual world. These contemporary conditions are the causes of various educational difficulties which can be overcome by using sport as a factor influencing the development and maturation of young Poles.

Combining the values of sport with the upbringing of the young generation of Polish Catholics required a multi-faceted approach to the topic and the application of an interdisciplinary methodology. Thanks to this, the dissertation presents a new approach to Christian education from an integral point of view and shows the possibilities of using sport in the development of all dimensions of humanity. The dissertation emphasizes the role of the family in shaping the foundations of the personality and identity of young Catholics, as well as the importance of the educational function of the Church. The dissertation pays special attention to the role of sport, which can be not only an important space for physical activity, but also a factor of psychological, social and, indirectly, spiritual development. The results of the conducted research show the importance of sport and the possibilities of its use in the broadly understood pastoral activity of the Church.

An exploratory methodology was used in the dissertation. The main source was the results of our own empirical research, which were first statistically analyzed. The study sample was over one thousand young people. At the next stage, a critical and comparative pastoral interpretation was carried out, in which the teaching of the Church and the subject literature was used. Due to the subject matter and methodology of the work, it had an interdisciplinary character, mainly in the fields of theology, philosophy, psychology, pedagogy, sociology, physiology and biology.

The final stage of the research work was to synthesize the research results and make pastoral inferences. Basic practical postulates were also formulated on the basis of the conducted research. First of all, the high importance of sport in the implementation of the educational function of the Church should be emphasized. However, this requires taking care of the training of personnel responsible for promoting and organizing sports activities in pastoral activities. An important postulate is to prepare financial support for organizing sports and recreational activities in the Church activities. From the research carried out, there is also a general postulate to connect sporting activities with every stage of education of young people and make it an important factor in the integral formation of youth.